

Урок 26
Закуски
часть первая

Мср Милана Борковић

Урок 26 се у уџбенику налази на страници 312.

Материјал у наставку представља објашњења и решења задатака од 312. до 315. странице:

1. Салат русский
2. Повелительное наклонение

1. Найдите в словаре значения следующих слов.

солёный (свежий) / кисели (свежи)

огурец / краставац

морковь / шаргарепа

соль (посоливать) / со, посоливати

перец / бибер

ветчина / шунка

маслины / маслине

петрушка / першун

отварной, сырой / обарени (сиров)

долька / парче

очистить / очистити

нарезать / нарезати

смешать / помешати

заправить / зачинити

варить / кувати

добавить / додати

салатница / посуда за салату

2. Прочитайте рецепт салата русского и назовите входящие в него продукты.

Отварить карто́фель в мунди́ре и морко́вь, очи́стить. Соле́ные огурцы́, отварно́й карто́фель, морко́вь *наре́зать* ма́ленькими до́льками, *доба́вить* зелёный горо́шек и наре́занную ку́биками ветчи́ну.

Все́ *сме́шать* и *посоли́ть*, *доба́вить* пёрца и *запра́вить* майонéзом.

Вы́ложить в салатни́цу, свёрху оформи́ть зелёным салатом и масли́нами.

Скувати неочищений кромпир и шаргарепу, очистити. Киселе краставце, кувани кромпир и шаргарепу исећи на кришке, додати зелени грашак и шунку изрезану на коцкице.

Све помешати, посолити, додати бибер и зачинити мајонезом.

Ставити у посуду за салату, одозго украсити зеленом салатом и маслинама.

Запамтите!

НАЧИНИ СЕЧЕЊА

нарѐзати лóмтиками – *исећи на ситне режњеве*
нарѐзати четвртушкaми – *исећи на четвртине*
нарѐзати дóљкaми – *исећи на кришчице*
нарѐзати брусóчками – *исећи на штапиће*
нарѐзати кусóчками – *исећи на парчиће*
нарѐзати кусóчками – *исећи на ситне комадиће*
нарѐзати кољцами – *исећи у котурове*
нарѐзати крупној лапшој – *исећи на крупне резанце*
нарѐзати квадратиками – *исећи на квадратиће*
нарѐзати кóбиками – *исећи на коцкице*
нарѐзати палóчками – *исећи на штапиће*
нарѐзати пластинкама – *исећи на шните*
нарѐзати соломкóм – *исећи на танке штапиће, жилијен*
нарѐзати в фóрме шáшек – *исећи на крупније коцке*
нарѐзати тонкóми кружóчками – *исећи на танке колутиће*
нарѐзати полóскама – *исећи на трачице*

*3. Какого вида глаголы употреблены в рецепте?
Назовите видовые пары для этих глаголов.*

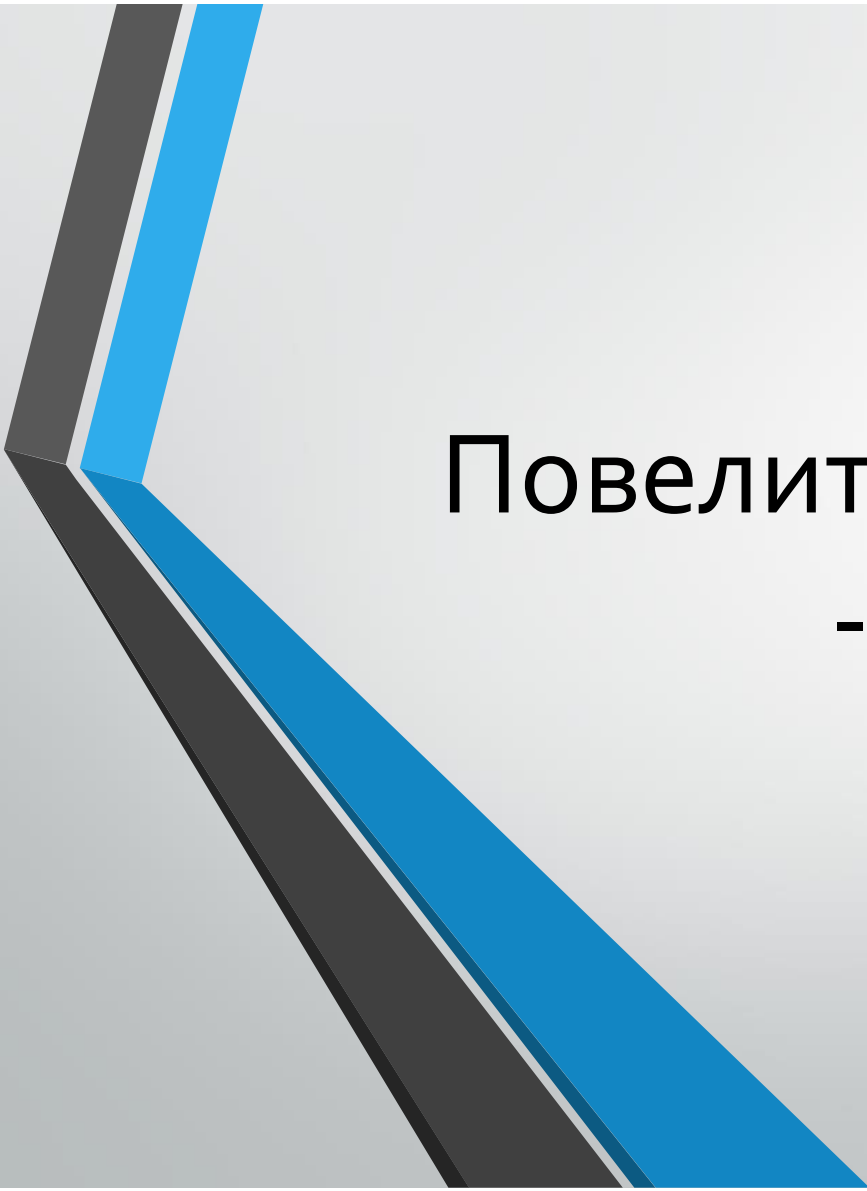
- отварить — варить
- нарезать — резать
- добавить — добавлять
- смешать — смешивать
- посолить — солить
- заправить — заправлять
- оформить — оформлять

4. Прочитайте рецепт, употребив императив.

Наре́жьте солёные огурцы́, отварной карто́фель, морко́вь ма́ленькими до́льками, *доба́вьте* зелёный горошек и нарезанную кубиками ветчину́... (продолжа́йте).

Всё смешайте и посолите, добавьте перца, и заправьте майонезом.

Выложите в салатницу, сверху оформьте зелёным салатом и маслинами.

Повелительное наклонение
-Императив-

НАСТАВАК –Й

1. Инфинитив —ЧИТАТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — ЯЧИТАЮ, ТЫЧИТАЕШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИЧИТАЮТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (ЧИТАЮТ) одбијамо наставка –ЮТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставка.
6. Пошто је остао самогласник, додајемо наставка –Й.
7. Императив је, дакле, ЧИТАЙ!

НАСТАВАК –Й

1. Инфинитив — РАБОТАТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я РАБОТАЮ, ТЫ РАБОТАЕШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ РАБОТАЮТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (РАБОТАЮТ) одбијемо наставак –ЮТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставак.
6. Пошто је остао самогласник, додајемо наставак –Й.
7. Императив је, дакле, РАБОТАЙ!

НАСТАВАК –Й

1. Инфинитив — ДЕЛАТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я ДЕЛАЮ, ДЕЛАЕШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ ДЕЛАЮТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (ДЕЛАЮТ) одбијемо наставак –ЮТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставак.
6. Пошто је остао самогласник, додајемо наставак –Й.
7. Императив је, дакле, ДЕЛАЙ!

НАСТАВАК –Й

1. Инфинитив — ПУТЕШЕСТВОВАТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я ПУТЕШЕСТВУЮ, ТЫ ПУТЕШЕСТВУЕШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ ПУТЕШЕСТВУЮТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (ПУТЕШЕСТВУЮТ) одбијамо наставак –ЮТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставак.
6. Пошто је остао самогласник, додајемо наставак –Й.
7. Императив је, дакле, ПУТЕШЕСТВУЙ!

НАСТАВАК –И

1. Инфинитив — ИДТИ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я ИДУ, ТЫ ИДЁШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ ИДУТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (ИДУТ) одбијамо наставка – УТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставка.
6. Пошто је остао сугласник, морамо да проверимо да ли је акценат на наставку или основи.
7. Пошто је акценат на наставку (ИДУ), наставка у императиву ће бити –И.
8. Императив је, дакле, ИДИ!

НАСТАВАК –И

1. Инфинитив — ГОВОРИТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я ГОВОРЮ, ТЫ ГОВОРИШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ ГОВОРЯТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (ГОВОРЯТ) одбијамо наставка –ЯТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставка.
6. Пошто је остао сугласник, морамо да проверимо да ли је акценат на наставку или основи.
7. Пошто је акценат на наставку (ГОВОРЮ), наставка у императиву ће бити –И.
8. Императив је, дакле, ГОВОРИ!

НАСТАВАК –И

1. Инфинитив — УЧИТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я УЧУ, ТЫ УЧИШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ УЧАТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (УЧАТ) одбијамо наставак – АТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставак.
6. Пошто је остао сугласник, морамо да проверимо да ли је акценат на наставку или основи.
7. Пошто је акценат на наставку (УЧУ), наставка у императиву ће бити –И.
8. Императив је, дакле, УЧИ!

НАСТАВАК –И

1. Инфинитив — СПРОСИТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я СПРОШУ, СПРОСИШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ СПРОСЯТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (СПРОСЯТ) одбијамо наставка –ЯТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставка.
6. Пошто је остао сугласник, морамо да проверимо да ли је акценат на наставку или основи.
7. Пошто је акценат на наставку (СПРОШУ^У), наставка у императиву ће бити –И.
8. Императив је, дакле, СПРОСИ!

НАСТАВАК -Ъ

1. Инфинитив — ГЛАДИТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я ГЛАЖУ, ТЫ ГЛАДИШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ ГЛАДЯТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (ГЛАДЯТ) одбијамо наставак -ЯТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставак.
6. Пошто је остао сугласник, морамо да проверимо да ли је акценат на наставку или основи.
7. Пошто је акценат на основи (ГЛАЖУ), наставак у императиву ће бити -Ъ.
8. Императив је, дакле, ГЛАДЬ!

НАСТАВАК -Ъ

1. Инфинитив — ПРОВЕРИТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я ПРОВЕРЮ, ПРОВЕРИШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ ПРОВЕРЯТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (ПРОВЕРЯТ) одбијамо наставка –ЯТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставка.
6. Пошто је остао сугласник, морамо да проверимо да ли је акценат на наставку или основи.
7. Пошто је акценат на основи (ПРОВЕРЮ), наставка у императиву ће бити – Ђ.
8. Императив је, дакле, ПРОВЕРЬ!

НАСТАВАК -Ъ

1. Инфинитив — РЕЗАТЬ
2. Прво и друго лице садашњег времена — Я РЕЖУ, РЕЖЕШЬ
3. Треће лице множине садашњег времена — ОНИ РЕЖУТ
4. Из трећег лица множине садашњег времена (РЕЖУТ) одбијамо наставак – УТ.
5. Проверавамо да ли је остао самогласник или сугласник када одбијемо наставак.
6. Пошто је остао сугласник, морамо да проверимо да ли је акценат на наставку или основи.
7. Пошто је акценат на основи (РЕЖУ), наставак у императиву ће бити –Ъ.
8. Императив је, дакле, РЕЖЬ!

6. Дополните предложения глаголами

Отварить карто́фель ..... и морко́вь, ... Солёные огурцы́,
отварно́й карто́фель, морко́вь ..... ма́ленькими до́льками , ... зелёный
горошек и нарезанную кубиками ветчину́.
Всё ..... и ..... , ... перца́ и ..... майоне́зом.
..... в салатницу, сверху́ ..... зелёным салатом и масли́нами.

Отварить картофель **в мундире** и морковь, **очистить**. Солёные огурцы, отварной картофель, морковь **нарезать** маленькими дольками, **добавить** зелёный горошек и нарезанную кубиками ветчину.

Все **смешать** и **посолить**, добавить перца и **заправить** майонезом.

Выложить в салатницу, сверху **оформить** зеленым салатом и маслинами.

7. Запишите, что и в каком количестве входит в рецепт.

7. Работайте в парах. Слушайте рецепт салата. Запишите, что и в каком количестве входит в его состав. Проверьте, правильно ли вы записали. Работайте у паровима. Слушайте рецепт салата. Запишите что и у којој количини улази у њен састав. Проверите да ли сте исправно записали.

Солёные огурцы — 1 штука
картофель — 3-4 штуки
морковь — 1 штука
зелёный горошек — 1 банка
соль, перец по вкусу
майонез — полбанки
зелёный салат — пучок
ветчина — 200 г
маслины — 10 штук
петрушка — пучок

- Солёные огурцы — одна штука
- картофель — три-четыре штуки
- морковь — одна штука
- зелёный горошек — одна банка
- соль, перец по вкусу
- майонез — полбанки
- зелёный салат — один пучок
- ветчина — двести граммов
- маслины — десять штук
- петрушка — пучок

9. Все глаголы из рецепта напишите в настоящем времени

**9. А теперь вы готовите салат. Комментируйте ваши действия.
А сада ви припремате салату. Коментаришите оно што радите.**

Образец:

Беру́ солёный огу́ре́ц, 3 отва́рных карто́фелины, морко́вку и наре́заю их ма́ленькими до́льками; по́том добавляю ба́нку зелёного горо́шка и 200 г наре́занной ку́биками ветчи́ны... (продолжайте).

Все смешиваю и солю, добавляю перца и заправляю майонезом.
Выкладываю в салатницу, сверху оформляю зеленым салатом и маслинами.

10. Все глаголы из рецепта напишите в прошедшем времени

10. Расскажите вашим русским друзьям, которым очень понравился салат, как вы его готовили. Кайте вашим руским пријательима, којима се салата веома допала, како сте је припремали.

Образец:

Я взяла солёные огурцы́, отварной карто́фель, морко́вь и наре́зала их ма́ленькими до́льками; пото́м доба́вила зелёный горо́шек и наре́занную ку́биками ветчину́... (продолжа́йте).

Все смешала и посолила, добавила перца и заправила майонезом.
Выложила в салатницу, сверху оформила зеленым салатом и маслинами.